

Infraestructura cultural i desigualtat territorial

Published by [Interacció](#) [1] on 22/10/2015 - 11:01 | Last modification: 13/04/2026 - 13:45

Els equipaments culturals acostumen a aparèixer en el debat com a evidència de desplegament. N'hi ha, estan distribuïts, funcionen. Aquest informe permet fer un pas més: llegir-los com a sistema. No només quants són, sinó com s'organitzen, on es concentren i quines desigualtats territorials dibuixen. La infraestructura cultural no és neutra. Ordena l'accés i condiona les polítiques.

El dossier *Equipaments culturals a Catalunya* del Departament de Cultura ofereix una radiografia completa del sistema d'equipaments culturals a escala de país. El cens recull un total de 4.804 equipaments, agrupats en diverses tipologies que inclouen biblioteques, museus, arxius, espais escènics, centres culturals, espais d'arts visuals i cinemes . Aquesta amplitud permet entendre la cultura no només com a programació, sinó com una infraestructura física i institucional que estructura l'accés.

La distribució per tipologies mostra una primera jerarquia. Els centres culturals polivalents —ateneus, centres cívics i cases de cultura— representen el 26,2% del total, seguits de les biblioteques amb un 17,4% . Aquesta composició evidencia el pes dels equipaments de proximitat i ús múltiple, que sovint operen com a porta d'entrada a la cultura en molts municipis.

Ara bé, aquesta fotografia global amaga desigualtats territorials significatives. L'informe mostra que els municipis de més de 50.000 habitants concentren la major presència de totes les tipologies d'equipaments, mentre que la seva implantació disminueix a mesura que baixa la població . Aquesta relació entre dimensió demogràfica i disponibilitat d'equipaments situa la qüestió territorial al centre de la política cultural.

L'anàlisi per àmbits territorials reforça aquesta idea. Les comarques metropolitanes concentren el volum més alt d'equipaments —com el Barcelonès o el Vallès Occidental—, mentre que territoris com l'Alt Pirineu i Aran presenten una oferta molt més limitada . Aquesta distribució no és només descriptiva: condiona la mobilitat, l'accés i la relació quotidiana amb la cultura.

El document també aporta una lectura temporal del sistema. Els equipaments tenen una antiguitat mitjana de 51 anys, amb diferències importants segons tipologia: els museus són els més antics, mentre que les biblioteques són

els més recents, en gran part per l'impuls del Sistema de Lectura Pública . Al mateix temps, el fet que un 66% dels equipaments hagin estat reformats indica un esforç de renovació sostingut.

Un altre element rellevant és la configuració en sistemes. Biblioteques, museus, arxius o equipaments escènics no funcionen de manera aïllada, sinó que s'articulen en xarxes i sistemes regulats que defineixen estàndards, serveis i criteris de desplegament. Aquesta organització permet ordenar el sistema, però també introdueix marcs normatius que condicionen la capacitat d'adaptació local.

El dossier apunta així a una idea de fons: la política cultural no es juga només en la programació, sinó en la infraestructura. La disponibilitat, distribució i estat dels equipaments defineixen què és possible i què no en cada territori. La qüestió que queda oberta és si aquest sistema, tal com està configurat, garanteix realment l'equitat d'accés o si consolida una geografia desigual que les polítiques encara no han resolt.

[Equipaments Culturals de Catalunya \[2\]](#)

Categories: Informe

Categories: Informes i documents

Tags: equipaments culturals

Tags: desenvolupament territorial

Tags: accés a la cultura

Tags: desigualtats culturals

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/2015/equipaments-culturals-cat>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <http://cercles.diba.cat/documentsdigitals/pdf/E150226.pdf>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/6066>